

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства
та природокористування
Кафедра державного управління
та місцевого самоврядування

СТРАТЕГІЯ І ТАКТИКА ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

збірник наукових праць
Випуск 2, 2014 р.

Рівне – 2014

Зміст випуску

<i>ТЕОРЕТИКО-МЕТОДО-ЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ДЕРЖАВ-НОГО УПРАВЛІННЯ</i>	Драган І.О. Формування нових управлінських підходів до взаємодії суб'єктів природо-ресурсних відносин.....	7
	Кальниш Ю. Г. Тенденції сучасного конституційного процесу: виклики для України.....	13
	Коваленко М. М. Богословська спадщина та державне управління: закономірність синтезу	17
	Пархоменко-Куцевіл О. І. Сучасні кадрові технології в системі державної служби України: теоретико-методологічні засади	24
	Римар М. В., Ватаманюк-Зелінська У. З. Нова економічна модель розвитку України в аспекті формування інтеграційних об'єднань у машинобудівному комплексі	31
	Романенко Є. О. Шляхи вдосконалення державної інформаційної політики України та державної комунікативної політики: дихотомія проблеми	36
	Акімова Л. М. Теоретико-методологічне обґрунтування аспектів державного регулювання ринку фінансових послуг	44
	Антонова С. Є., Вострікова Н. В. Інформаційно-аналітична підтримка прийняття управлінських рішень при державному управлінні водогосподарським комплексом України.....	49
	Лещенко С. І., Зелений В. М. Удосконалення державного регулювання інноваційної діяльності в Україні.....	56
	Корбутяк В. І., Герасимчук І. В. Необхідність розробки та основні засади новітньої концепції реформи медицини в Україні	61
	Павлов В. І., Ляхович О. О. Державне регулювання проектами державно-приватного партнерства в науково-інноваційній сфері України	67
<i>ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ ДЕРЖАВ-НОГО УПРАВЛІННЯ</i>	Акімов О. О. Психологічні складові процесу підготовки фахівців в галузі знань «державне управління» до міжкультурної комунікації	74
	Алейнікова О. В. Управлінський аспект стійкого розвитку самоорганізованої бізнес-системи	81
	Бондарчук Н. В. Соціальні пріоритети при формуванні державної політики розвитку інноваційного потенціалу України	86
	Шпак Ю. В. Формування системи продовольчої безпеки в Україні в умовах глобалізації ринків.....	91
	Сазонець І. Л., Маланчук Л. О. Економіко-екологічні механізми державного регулювання мінерально-сировинних ресурсів	98

Зміст випуску

	Федина К. М.	
	Пріоритетні напрямки реалізації енергозбереження в регіоні.....	103
	Цимбаюк В. І., Циганюк М. В.	
	Теоретико-правові аспекти організації судово-бухгалтерської експертизи.....	107
	Шанюк В. І.	
	Діаріуш і розвиток української журналістики	110
	Ярощук В. Г.	
	Принцип екологічної безпеки у водному праві України	116
	Галкін І. Г., Іщенко О. М.	
	Особливості кваліфікації злочинів при юридичній та фактичній помилці.....	122
	Вовк Ю. Є.	
	Місце та роль уряду в системі вищих органів державної влади і управління в період директорії української народної республіки.....	126
	Мельничук Ю. І.	
	Морально-етичні принципи медіації в Україні.....	131
	Водоп'ян Т. В.	
	Окремі проблеми вирішення справ про визнання недійсними правочинів, укладених адієздатною особою	135
	Сидорук В. Й.	
	Слово, що кликало до бою	139
	Луцюк П. О., Самороков В. О.	
	Розвиток адвокатури як один зі шляхів демократизації суспільства	144
ЗАРУБІЖ- НИЙ ДОСВІД ДЕРЖАВ- НОГО УПРАВЛІННЯ	Tomasz Wołowicz, Sylwia Ćmiel	
	Konsekwencje prawne norm zadłużenia jednostek amozządu terytorialnego według przepisów ustawy o finansach publicznych.....	149
	Іванюта П. В.	
	Роль держави в регулюванні ринкових відносин з врахуванням зарубіжного досвіду	159
	Малиновська О. А.	
	Європейський досвід інтеграції іммігрантів і уроки для України	164
	Петроє О. М.	
	Євро-інтеграційні пріоритети розвитку системи соціального діалогу в Україні	174
	Вимоги до оформлення статей.....	181

Contents of the issue

Contents of this issue

<i>THE THEORETICAL AND METHO- DOLOGICAL ASPECTS OF PUBLIC ADMINISTRATION</i>	<p>Dragan I. Formation of new administrative approaches to interaction subjects of natural resource relations 7</p> <p>Kal'nysh Y. Trends in modern constitutional process: challenges for Ukraine 13</p> <p>Kovalenko M. Theological heritage and governance: synthesis pattern 17</p> <p>Parhomenko-Kutsevil O. The modern technology personnel in the civil service of Ukraine: theoretical and methodological aspects 24</p> <p>Rymar M., Vatamanyuk-Zielinska U. New economic model of Ukraine concerning the establishment of integration associations in mechanical engineering 31</p> <p>Romanenko E. Ways to improve public policy information and Ukraine state communications policy: the dichotomy problems 36</p> <p>Akimova L. Theoretical and practical bases of the state regulation of financial services 44</p> <p>Antonov S., Vostrikova N. Information and analytical support of managerial decision making at the public administration of Ukrainian water complex 49</p> <p>Leshchenko S., Zelenuy V. Improving the regulation of innovation in Ukraine 56</p> <p>Korbutyak V., Gerasymchuk T. The need for development and the basic principles of the new concept of reform of medicine in Ukraine 61</p> <p>Pavlov V., Liakhovich O. State regulation of public-private partnerships in research and innovation field of Ukraine 67</p>
<i>THE PRACTICAL ASPECTS OF PUBLIC ADMINISTRATION</i>	<p>Akimov O. Psychological components of training in knowledge "governance" to intercultural communication 74</p> <p>Aleynikova O. Management aspects sustainable development of self-organizing business 81</p> <p>Bondarchuk N. V. Social priorities in the formation of public policy innovative potential Ukraine 86</p> <p>Shpak Yu. Formation of food security in Ukraine in globalizing markets 91</p> <p>Sazonets I., Malanchuk L. Economic and environmental state regulation of mineral resources 98</p>

	Fedina K.		
	Priority directions in realization of regional energy saving	103	
	Tsybaliuk V., Tsyhanyuk M.		
	Theoretical and legal aspects of forensic accounting.....	107	
	Shanyuk V.		
	Diariush and development of Ukrainian journalism.....	110	
	Yaroshchuk V.		
	Principle of ecological security of water law in Ukraine.....	116	
	Galkin I., Ischenko A.		
	Features of qualification of crimes attached to legal and actual errors....	122	
	Vovk Yu.,		
	Place and role of government in the higher of government and administration during the Ukrainian people's republic directory.....	126	
	Melnychuk Y.		
	Moral and ethical principles of mediation in Ukraine.....	131	
	Vodop'yan T.,		
	Some problems for handling a case for annulment transactions entered concluded incapacitated person.....	135	
	Sidoruk W.		
	A word calling in fight.....	139	
	Lutsyuk P., Samorokov V.,		
	Development of the employment as one of the ways of the democratization of society.....	144	
<i>THE FOREIGN GOVERNMENT EXPERIENCE OF PUBLIC ADMINISTRATION</i>	Thomas Wołowiec, Sylwia Ćmiel		
	Legal consequences of the standards of local government debt in a case of the act on public finance	149	
	Ivaniuta P.		
	The state's role in the regulation of the market and with regard to foreign experience	159	
	Malynovska O.		
	European experience of integration of immigrants and lessons for Ukraine	164	
	Petroye A. M.,		
	Euro-integration priorities of development system the social dialogue in Ukraine	174	
	Requirements for Authors.....	181	

и криминология; Уголовно-исполнительное право. Работа выполнена на кафедре уголовного права Уральского юридического института МВД России. Екатеринбург: Уральская государственная юридическая академия, 2001. – 21 с.

9. Филановський І. Г. Суб'єктивна сторона преступлення. – В кн. : курс советского уголовного права. Часть общая. Т. 1 / отв.ред. : Беляев Н. А., Шаргородский М. Д. – Л. : Изд-во Ленингр. Ун-та, 1968. – 648 с.

References:

1. Alyev, Z. H. (2007), "Error as a special circumstance assess the behavior of the perpetrator and the criminal legal significance", Ph.D. Thesis, Criminal Law and Criminology; Criminal law enforcement, A. S. Griboyedov Institute of International Law and Economics, Moskva.
2. Dudorov, O. O. (2006), *Ukhylenia vid splaty podatkov: kryminalno-pravovi aspekty*, [Tax evasion: criminal aspects], Istyna, Kyiv, Ukraine.
3. Kyrychenko, V. F. (1952), *Znachenye oshybky po*

sovetskomu uholovnomu pravu, [Error value on the Soviet criminal law], Yzd-vo AN SRSR, Moskva.

4. Korzhanskyi, M. Y. (2001), *Kvalifikatsiia zlochyniv*, [Qualification of crimes], Yurinkom Inter, Kyiv, Ukraine.
5. Bazhanova, M. I., Stashysa, V. V. and Tatsiia, V. Ya (2001), *Kryminalne pravo Ukrainy*, [Criminal Law of Ukraine], Yurinkom Inter, Kharkiv, Ukraine.
6. Melykh, B. (2010), "Criminal legal significance of legal error", *Visnyk Lvivskoho universytetu*, vol. 50, pp. 299 – 306.
7. Tahantseva, N. S. (1892), "Ulozhenie nakazaniya of criminal and correctional 1885", Sankt-Peterburg.
8. Fatkullyna, M. B. (2001), "Legal and factual errors in criminal law: problems of qualification", Ph.D. Thesis, Criminal Law and Criminology; Criminal law enforcement, Ural Law Institute of the Russian Interior Ministry, Ural State Law Academy, Ekaterinburg.
9. Fylanovskiy, Y. H. (1968), "The subjective aspect of the crime. - In the book. : The course of Soviet criminal law. Part of the total. Volume 1", Yzd-vo Lenynhr. Un-ta, Leningrad.

УДК 342.6.

Вовк Ю. Є.,

к.ю.н., доц., доцент кафедри теорії та історії держави і права
Національний університет водного господарства та природокористування, м. Рівне

МІСЦЕ ТА РОЛЬ УРЯДУ В СИСТЕМІ ВИЩИХ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ І УПРАВЛІННЯ В ПЕРІОД ДИРЕКТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ

Vovk Yu.,

Candidate of Law, Associate Professor of Theory and History of Law Department,
National University of Water Management and Nature Resources Use, Rivne

PLACE AND ROLE OF GOVERNMENT IN THE HIGHER OF GOVERNMENT AND ADMINISTRATION DURING THE UKRAINIAN PEOPLE'S REPUBLIC DIRECTORY

З'ясовано, що в період Директорії Української Народної Республіки уряд відіграв особливу роль в системі вищих органів державної влади та управління. Його наділено повноваженнями як вищого виконавчого органу влади так і законодавчого органу. Значний вплив на діяльність уряду мала Директорія.

Выяснено, что в период Директории Украинской Народной Республики правительство имело особое значение в системе высших органов государственной власти и управления. Оно наделялось полномочиями как высшего исполнительного органа власти так и законодательного органа. Значительное влияние на деятельность правительства оказывала Директория.

It was found, that in period of Dyrectoria Ukrainian National Republic, government played a special role in a system of high authority and governmance. It was confer of powers of the highest executive body. A considerable effect on an activity of government had Dyrectoria.

Ключові слова: уряд, міністерство, повноваження, Директорія, закон, постанова, держава.

Ключевые слова: правительство, министерство, полномочия, Директория, закон, постановление, государство.

Key words: government, minestry, powers, Dyrectoria, law, resolution, state.

Постановка проблеми

Події, пов'язані з існуванням і діяльністю Директорії УНР займають помітне місце в історії українського державотворення. Це був період героїчних зусиль та самопожертви сотень тисяч патріотів, метою яких була побудова демократичної і суверенної української держави. В цей час відбувався також пошук оптимальної моделі державного управління.

Вирішення даного питання ускладнювалось наявністю прямої зовнішньої агресії з боку Російської Федерації, яка без оголошення війни розпочала військові дії проти УНР, заперечуючи при цьому присутність своїх військ на території України. При цьому російські більшовики наголошували на тому, що в Україні має місце громадянський конфлікт між різними групами населення.

В певній мірі події, які відбувались в той час є співзвучними з сучасними подіями. Адже в наш час цілком очевидно є присутність російських військ на території України та їх безпосередня участь в бойових діях. І без активного втручання з боку Російської Федерації, терористичні організації ДНР та ЛНР не проіснували б і декількох тижнів.

Історія в деякій мірі повторюється. Але різниця полягає в тому, що в наш час українська держава відбулась як в організаційному так і в правовому аспектах. Процеси державотворення є незворотними. Поряд з цим, на відміну від початку ХХ століття значною є підтримка України з боку міжнародного співтовариства. І незважаючи на складну ситуацію, Україна в перспективі має можливість стати сильнішою державою в економічному та політичному відношеннях.

З огляду на певну подібність ситуації, досить цікавим та актуальним є питання щодо функціонування вищих органів влади і управління в період Директорії. Особливу роль при цьому відіграв уряд як вищий колегіальний виконавчий орган влади, який в силу обставин виконував також функції законодавчого органу влади.

Аналіз останніх досліджень та публікацій

Питання пов'язані з функціонуванням уряду досліджувались в працях сучасних українських вчених. Зокрема вийшло ряд праць С.

Благовісного, В. Верстюка, О. Копиленка, М. Литвина, С. Кульчицького, О. Мироненка, В. Чеховича, Д. Яневського та ін. Проте в працях, які були опубліковані здебільшого звертається увага на утворення уряду, організацію його діяльності, вплив політичних партій на процес формування уряду.

У свою чергу питання, яке стосується місця та ролі уряду в системі вищих органів влади і управління в період Директорії на належному рівні не досліджено. Метою статті є висвітлення даної проблематики.

Виклад основного матеріалу

З вступом передових загонів Директорії до Києва 14 грудня 1918 року та прийняттям постанови уряду П. Скоропадського про передачу влади Директорії, розпочався новий етап в історії українського державотворення. Відбулись певні зміни в організації діяльності органів державної влади. В першу чергу, як і в попередній період необхідно було налагодити діяльність уряду.

На початковому етапі, контроль за діяльністю урядових інституцій здійснювала Рада Комісарів. Даний орган влади проіснував з 14 по 24 грудня 1918 року. Його головою Революційним комітетом призначено В. Чехівського.

Назва даного органу була співзвучною з тією, що була в РСФРР. Причиною цього було те, в той час тривала дискусія прихильників радянської і парламентської форми влади. Проте дана дискусія була нетривалою і в подальшому керівні діячі Директорії зробили вибір на користь парламентської форми влади.

В сучасній юридичній літературі наголошується, що Рада Комісарів не була першим урядом УНР. Поряд з цим, проаналізувавши протоколи засідань Ради Комісарів, можна зробити висновок, що даний орган влади був наділений урядовими функціями. Він здійснював безпосереднє керівництво міністерствами і мав певні повноваження в сфері державного управління.

На нашу думку це був перший уряд УНР. Він мав тимчасовий характер і проіснував нетривалий період часу.

За досить короткий період функціонування, Рада Комісарів розгорнула активну діяльність і провела 8 засідань. Поряд з цим, члени Ради Комісарів взяли участь в затвердженні

програмного документу – Декларації Директорії УНР.

Так зокрема в «Протоколі об'єднаного засідання Директорії, міністрів, керуючих міністерствами та комісарів міністерств про прийняття декларації про політичну діяльність уряду та затвердження складу членів Ради Народних Міністрів Української Народної Республіки» від 24 грудня 1918 року зазначалось: «Прийняти декларацію, згоджуючись з викладеною в ній програмою майбутньої політичної діяльності правительства»[1, арк. 18].

На даному засіданні було також оголошено головою Директорії – В.Винниченком склад Ради Народних Міністрів. Цю інформацію присутні прийняли до відома. Голосування за ті чи інші кандидатури не відбувалось. Поряд з цим було прийнято рішення про надання в подальшому права голові уряду доповнити склад новими членами.

Затверджена на засіданні Декларація Директорії була недосконалим документом і мала ряд суттєвих недоліків. Одним з основних було те, що не визначено права і обов'язки, місце в системі органів влади найважливішого в той час органу – уряду. З приводу програми діяльності лише досить лаконічно зазначалось, що уряду «доручається переведення в життя цих великих задач»[2, с. 522]. В декларації також висловлювалось сподівання, «що весь трудовий народ України щиро допоможе своєму правительству в цій важній, відповідальній роботі».

На відміну від попереднього періоду Гетьманату, значним недоліком нової влади було те, що на початку діяльності не прийнято нормативного акту, який визначив хоча б загальних рисах статус органів влади, правові та організаційні засади їх діяльності. Його прийняття є важливим етапом в процесі державного будівництва, адже будь-яка влада повинна спиратись на певні нормативні акти як законну основу своєї діяльності. Очевидно причиною цього була невизначеність серед провідних політичних діячів, різне бачення провідними політичними силами шляхів розвитку України.

Попри певну невизначеність нової влади щодо подальшого розвитку України, необхідно було з'ясувати питання щодо попереднього

законодавства, визначити орган влади, який тимчасово мав право розглядати і ухвалювати закони. 26 грудня 1918 року прийнято «Тимчасовий закон Ради Народних Міністрів про силу законів, про порядок утворення законів та про форми і порядок їх оголошення» [3, арк. 19-20].

Даним законом підтверджено чинність попереднього законодавства, прийнятого до 14 грудня 1918 року, за винятком лише тих нормативно-правових актів, що були скасовані законами і постановами Ради Народних Міністрів. Право законодавчої ініціативи належало Директорії, Раді Народних Міністрів, міністрам, керівникам відомств. В досить загальних рисах визначено законодавчий процес.

Всі законопроекти підлягали обов'язковому розгляду і затвердженню на засіданні Ради Народних Міністрів. Після їх схвалення надсилались на розгляд і затвердження Директорії, яка мала право вето.

Даним законом уряд тимчасово наділив себе повноваженнями, притаманними вищому представницькому органу влади і визначив свою сферу компетенції в сфері законодавчого процесу. Текст «Тимчасового закону Ради Народних Міністрів про силу законів, про порядок утворення законів та про форми і порядок їх оголошення» цілком очевидно що був погоджений з Директорією. Але поряд з цим, саме Директорія повинна була прийняти відповідний нормативний акт, адже згідно з Декларацією від 26 грудня вона оголошувалась «тимчасовою верховною владою революційного часу» [2, с.518].

Директорія як найвищий орган влади в подальшому мала значний вплив на діяльність уряду. На спільному засіданні Ради Народних Міністрів і Директорії, яке відбулось 29 грудня 1918 року уряд поставили до відома, що Директорія своїм рішенням визначила, які саме міністерства підпорядковуються тому чи іншому члену.

Зокрема в протоколі зазначалось: «...голова Директорії відає справами міністерств: внутрішніх справ, закордонних, праці й державного секретарства. Член Директорії С. Петлюра: військового, морського, мистецтва, народного здоров'я та опікування. Член Директорії О.Андрієвський – юстиції, продовольчих справ,

культів й контролю. Член Директорії Ф.Швець – народної освіти, фінансів, торгу й промисловості й земельних справ. Член Директорії А.Макаренко – пошти та телеграфів і шляхів».[4, арк. 18].

Досить загальне формулювання: «відає справами міністерств», фактично давало можливість членам Директорії як здійснювати загальний контроль за діяльністю міністерств так і впливати безпосередньо на прийняття певних рішень. Поряд з цим, дане повноваження не було оформлено у вигляді нормативно-правового акту – постанови чи закону.

Уряд В. Чехівського проіснував не тривалий період часу. У зв'язку з складною ситуацією в державі, певними прорахунками в роботі, а також іншими чинниками, що мали місце В. Чехівський подав у відставку 26 січня 1919 року.

На засіданні уряду його заяву було заслухано і прийнято до відома. 31 січня 1919 року видано наказ Директорії №115, згідно з яким звільнявся весь склад уряду В. Чехівського, а новий кабінет доручалось сформувавши С. Остапенку [5, арк. 41 зв.].

Нормативного акту, який регулював би питання відставки на той час не було. В.Чехівський, а також його кабінет повинні були виконували свої обов'язки до 13 лютого 1919 року. Поряд з цим, згідно з «Загальним наказом Директорії №28» від 8 лютого 1919 року В. Чехівського призначено членом Ради міністра закордонних справ і відкомандировано представником Директорії в Чехію [6, арк.63].

Таким чином питання призначення на відповідні посади, а також звільнення – вирішувались згідно з розпорядженнями Директорії, яка на той час була найвищим колегіальним органом влади з невизначеною сферою компетенції. Повноваження Директорії як найвищого органу влади підтверджено «Універсалом Трудового конгресу України» від 28.01.1919 року.

У свою чергу повноваження Ради Народних Міністрів як вищого виконавчого органу влади визначено законом «Про форму української влади», ухваленим Конгресом 28 січня 1919 року. Зокрема зазначалось: «Виконавча влада УНР належить Раді Народних Міністрів, котра складається Директорією і в час перерви Конгресу відповідає перед Директорією»[7, арк.1-13в].

Таким чином даним законом, ухваленим Конгресом трудового народу як представницьким органом, Директорії делеговано повноваження по формуванню уряду.

На підставі наданих повноважень, 13 лютого 1919 року на засіданні Директорії затверджено новий склад уряду на чолі з С. Остапенком. При цьому затверджені члени уряду мали різний статус. Зокрема одні члени мали статус міністра (військових справ, внутрішніх справ, фінансів, народного господарства, земельних справ, закордонних справ), інші «керуючого справами міністерства» (юстиції, шляхів, освіти, пошти і телеграфів, праці, культів, народного здоров'я, морських справ, преси. Серед затверджених членів уряду були також «т.в.о. керуючого міністерством єврейських справ», державний контролер, державний секретар [8, арк. 10-11]. В порівнянні з попереднім складом уряду передбачено три нові міністерства: преси, народного здоров'я, шляхів.

Станом на 13 лютого 1919 року такої посади як «керуючий міністерством» не було передбачено. Дана посада передбачена «Тимчасовим законом про порядок внесення і затвердження законів в Українській Народній Республіці» від 14 лютого 1919 року. Згідно з даним законом повинні були функціонувати Кабінет Народних Міністрів і Рада Народних Міністрів.

Голова Кабінету Народних Міністрів одночасно вважався головою Ради Народних Міністрів. Хоча це не було передбачено в самому законі. Даний висновок можна зробити проаналізувавши ті закони, які в подальшому приймалися і підписувались С. Остапенком. Зокрема одні підписані ним як головою Ради Народних Міністрів, інші – як головою Кабінету Народних Міністрів.

Фактично в складі уряду виділено дві структури, очолювала які одна і та ж сама особа. Перша – Рада Народних Міністрів, «розширений склад уряду» і друга – Кабінет Міністрів як колегіальний орган, до складу якого входили найбільш авторитетні і впливові міністри.

Утворення Кабінету Народних Міністрів було виправданим кроком, адже в той час ситуація на фронті залишалась досить складною і армії УНР доводилось вести фактично безперервні бойові дії. Уряд працював в досить складних умовах та

вимушений був змінювати своє місце перебування. Не завжди стало можливим збирати Раду Народних Міністрів в необхідному складі. Потрібний був орган, здатний у вужчому складі оперативно ухвалювати рішення і в разі необхідності приймати закони.

«Тимчасовим законом про порядок внесення і затвердження законів в Українській Народній Республіці» від 14 лютого 1919 року участь в законотворчому процесі була передбачена двох органів влади. Законопроекти передавались головою Кабінету Народних Міністрів на розгляд і ухвалення Ради Народних Міністрів або Кабінету Народних Міністрів. Ухвалені законопроекти передбачали їх подальше схвалення Директорією. В надзвичайних випадках закони та постанови могли прийматись безпосередньо Директорією без їх попереднього розгляду та ухвалення Кабінетом Народних Міністрів або Радою Народних Міністрів.

«Тимчасовий закон про порядок внесення і затвердження законів в Українській Народній Республіці» від 14 лютого 1919 року став правовою основою для законотворчої діяльності Кабінету Народних Міністрів і Ради Народних Міністрів у їх новому складі. Він був ухвалений Кабінетом Народних міністрів. Але даний орган не мав права його ухвалювати, адже це не було передбачено жодним нормативно-правовим актом, прийнятим до 14 лютого 1919 року. І сам склад Кабінету Міністрів визначено лише цим нормативно-правовим актом.

На той час необхідно було спочатку прийняти рішення про утворення і визначення сфери компетенції Кабінету Народних Міністрів, прийняти відповідний нормативно-правовий акт, призначити членів даного органу. Це було прерогативою Ради Народних Міністрів та Директорії.

«Тимчасовий закон про порядок внесення і затвердження законів в Українській Народній Республіці» від 14 лютого 1919 року суперечив чинному законодавству і схваленим Директорією законам. Проте це був досить важливий нормативно-правовий акт, адже він хоч і в загальних рисах, визначав законодавчий процес в Українській Народній Республіці.

12 листопада 1920 року, в останні дні перебування армії УНР на території України Радою

Народних Міністрів прийнято два закони – «Про тимчасове Верховне управління та порядок законодавства в Українській Народній Республіці» та «Про Державну Народну Раду Української Народної Республіки».

Згідно з прийнятими законами було розмежовано функції законодавчої і виконавчої влади. Законодавча влада до скликання парламенту належала Державній Народній Раді, термін повноважень якої повинен був становити не більше одного року. Вищим виконавчим органом влади визначено Раду Народних Міністрів.

Реалізувати на практиці закони «Про тимчасове Верховне управління та порядок законодавства в Українській Народній Республіці» та «Про Державну Народну Раду Української Народної Республіки» не було можливості, адже в листопаді 1920 року армія УНР та уряд під натиском радянських військ залишили територію України.

Висновки

Таким чином в період Директорії не існувало принципу поділу влад. Уряд в силу об'єктивних обставин був як вищим виконавчим так і законодавчим органом влади і відіграв особливу роль в системі органів державного управління. Це було обумовлено складною ситуацією в державі, неможливістю провести вибори до загальнонаціонального представницького органу влади.

Значний вплив на діяльність уряду мала Директорія, яка призначала голову Ради Народних Міністрів, а також в окремих випадках здійснювала призначення міністрів, безпосередньо впливала на їх діяльність. Сферу компетенції між урядом і Директорією належним чином не було розмежовано.

Література:

1. Центральний державний архів вищих органів влади і управління України (далі ЦДАВО України), ф. 1065, оп. 1, спр. 15, арк. 18.
2. Мазепа І.П. Україна в огні і бурі революції 1917-1921/ І.П. Мазепа. – К.: «Темпора», 2003. – 608 с.
3. ЦДАВО України, ф.1065, оп.1, спр. 22, арк. 19-20.
4. ЦДАВО України, ф. 1065, оп.1, спр.14, арк.18.
5. ЦДАВО України, ф.1065, оп.1, спр.25, арк.41 зв.
6. ЦДАВО України, ф.1092, оп.6, спр.2, арк.63.
7. ЦДАВО України, ф.2208, оп.1, спр. 141, арк. 1-1зв
8. ЦДАВО України, ф.1092, оп.6, спр.2, арк.10-11.

References:

1. Центральний державний архів вищих органів влади і управління України (далі ЦДАВО України), ф. 1065, оп. 1, спр. 15, арк. 18.
2. Mazepa, I. P. (2003), *Ukrayina v ohni i buri revolyutsiyi 1917-1921*, [Ukraine in fire and storm of revolution 1917-1921], Tempora, Kyiv, Ukraine.
3. ЦДАВО України, ф.1065, оп.1, спр. 22, арк. 19-20.
4. ЦДАВО України, ф. 1065, оп.1, спр.14, арк.18.
5. ЦДАВО України, ф.1065, оп.1, спр.25, арк.41 зв.
6. ЦДАВО України, ф.1092, оп.6, спр.2, арк.63.
7. ЦДАВО України, ф.2208, оп.1, спр. 141, арк. 1-13в
8. ЦДАВО України, ф.1092, оп.6, спр.2, арк.10-11.

УДК 3.344 +177

Мельничук Ю. І.,

к.філос.н., доцент кафедри спеціальних юридичних дисциплін

Національний університет водного господарства та природокористування, м. Рівне

МОРАЛЬНО-ЕТИЧНІ ПРИНЦИПИ МЕДІАЦІЇ В УКРАЇНІ

Melnychuk Y.

Candidate of Philological Science, Associate Professor of Specialist Legal Disciplines Department, National University of Water Management and Nature Resources Use, Rivne

MORAL AND ETHICAL PRINCIPLES OF MEDIATION IN UKRAINE

Стаття присвячена процесу медіації, який спрямований на залагодження та вирішення конфліктів шляхом безпосереднього спілкування з правопорушником та потерпілим, при участі третьої сторони – медіатора. Розглянуті морально-правові сутності принципів медіації та етичні норми медіатора.

Статья посвящена процессу медиации, который направлен на разрешение конфликтов путем непосредственного общения с правонарушителем и потерпевшим, при участии третьей стороны - медиатора. Рассмотрены морально-правовые сущности принципов медиации и этические нормы медиатора.

The article is devoted to the mediation process of dispute resolution by direct communication with offender and victim with the participation of the third party - mediator. The moral and law substance of mediation principles and ethical norms is considered in the article.

Ключові слова: конфлікт, моральна норма, медіація, медіатор, відновне правосуддя.

Ключевые слова: конфликт, моральная норма, медиация, медиатор, восстановительное правосудие.

Keywords: conflict, moral norm, mediation, mediator, restorative justice.

Постановка проблеми

Сучасні тенденції в соціально-гуманітарній сфері фіксують увагу науковців до відновного правосуддя, як до сукупності програм, які сприяють вирішенню конфлікту, та нормалізації стосунків потерпілого і правопорушника. Актуальності набуває професія медіатора – дипломованого фахівця з управління конфліктами, спроможного організувати ефективну комунікацію між сторонами конфлікту, забезпечити між ними відносини співпраці у розв'язанні існуючої проблеми та спільний пошук рішення, яке

максимально враховувало б інтереси і бажання сторін.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Організаційним, правовим, психологічним та іншим аспектам імплементації відновного правосуддя присвятили свої роботи: Л. Головка, В. Бринцев, Л. Карнозова, Л. Шевцова, Д. Філін та ін. Експертами з питань медіації є Н. Гайдук, А. Гірник, Н. Гришина, В. Замніус, В. Землянська та інші.

Постановка завдання